

Sygn. akt I C 568/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko R. O.

o zapłatę

I. zasądza od R. O. na rzecz (...) z siedzibą w W. kwotę 1993 zł (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 maja 2017 r. do dnia zapłaty, przy czym w tym zakresie odpowiada solidarnie z B. K., w stosunku do którego uprawomocnił się nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku 11 czerwca 2018 r., sygn. akt I Nc 29/18;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od R. O. na rzecz (...) z siedzibą w W. kwotę 504,24 zł (pięćset cztery złote dwadzieścia cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu, przy czym w tym zakresie odpowiada solidarnie z B. K., w stosunku do którego uprawomocnił się nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku 11 czerwca 2018 r., sygn. akt I Nc 29/18.

Sygn. akt I C 568/19

UZASADNIENIE

Powód (...) w W. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu B. K., R. O. o zapłatę solidarnie kwoty 4.569,13 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 maja 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzone od pozwanych roszczenie regresowe wynika z faktu wypłacenia przez powoda odszkodowania za spowodowaną przez pozwanego R. O. szkodę, powstałą w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 2 grudnia 2011 r., zaś pozwany B. K. właściciel pojazdu, nie zawarł wymaganej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 19 grudnia 2017 r. sygn. akt VI Nc-e 2286205/17 na podstawie art. 505³³ §1 k.p.c. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Północ w Gdańsku, jako sądowi właściwości ogólnej pozwanego.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, w sprawie o sygn. akt I Nc 29/18, wydał w dniu 11 czerwca 2018 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany R. O. wywiódł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia oraz wprowadzenia w błąd przez B. K. co do opłacenia składki obowiązkowego ubezpieczenia posiadacza pojazdu mechanicznego.

Nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do B. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

2 grudnia 2011 r. około 16.40 w S. na Alei (...) kierując pojazdem marki F. (...) nr rej. (...), stanowiącym własność B. K. nie zachował należytej ostrożności, w wyniku czego doprowadził do zderzenia z pojazdem marki V. (...) nr rej. (...) stanowiącym własność (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Samochód sprawy nie był w dniu zdarzenia ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC.

/ **bezsportne** , nadto: notatka informacyjna Policji – k. 25, pismo z (...) S.A. z dnia 28 lutego 2012 r. – k. 26, wydruk wiadomości e- mail –k. 27-28, umowa sprzedaży pojazdu –k. 29-30, informacja z dnia 24 czerwca 2013 r. –k. 29, zgłoszenie szkody –k. 31-32/

Wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II C 2371/15 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie:

- w pkt I wyroku zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedziba w D. kwotę 1.993,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- w pkt II oddalił powództwo w pozostałym zakresie,
- w pkt III zasądził na rzecz pozwanego (...) w W. od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedziba w D. kwotę 1.025,43 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
- w pkt IV nakazał pobrać od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie kwotę 124,06 zł tytułem zwrotu części tymczasowo poniesionych wydatków,
- w pkt V nakazał pobrać od pozwanego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie kwotę 41,05 zł tytułem zwrotu części tymczasowo poniesionych wydatków.

/ **bezsportne** , nadto: wyrok – k. 41-42/

(...) w W. wypłacił na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. łącznie kwotę 4.569,13 zł, w tym w dniu:

- 30 grudnia 2014 r. kwotę 1.993 zł tytułem uznanego odszkodowania,
- 21 września 2016 r. kwotę 41,05 zł tytułem wyroku Sadu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie sygn. akt II C 2371/15,
- 23 września 2016 r. kwotę 646,51 zł tytułem wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie sygn. akt II C 2371/15,
- 700 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w sprawie o sygn. akt II C 2371/15

Nadto w dniu 20 stycznia 2015 r. uiścił kwotę 2.214 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

/ **bezsporne** , nadto: wydruki z rachunku bankowego –k. 50,105-109, nota obciążeniowa –k. 49, faktura VAT –k. 51, zawiadomienie –k. 33-34/

Pismami z dnia 31 marca 2017 r., doręczonymi: pozwanemu B. K. w dniu 10 kwietnia 2017 r. natomiast pozwanemu R. O. 14 kwietnia 2017 r., powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 30 dni kwoty 11.081,12, jednakże bezskutecznie.

/ **bezsporne** , nadto: wezwanie do zapłaty wraz z z.p.o. – k. 55-57/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w zakresie określonym w wyroku.

Powód wywodzi swoje roszczenia z art. 110 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który stanowi, że z chwilą wypłaty przez Fundusz odszkodowania, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 1 pkt 3 i ust. 1a, sprawca szkody i osoba, która nie dopełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, są obowiązani do zwrotu Funduszowi spełnionego świadczenia i poniesionych kosztów. W doktrynie i orzecznictwie zgodnie wskazuje się na kompensacyjny charakter świadczeń Funduszu i cel jego powołania wyłącznie w interesie poszkodowanych, którzy w razie niedopełnienia przez osobę odpowiedzialną za szkodę obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej lub wtedy, gdy sprawca szkody pozostaje nieznany pozbawieni zostali odszkodowania od ubezpieczyciela.

Spełnienie przez powoda świadczenia na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w D. nie budzi wątpliwości. Rozważenia wymagało zatem istnienie określonych w przepisach art. 110 ust. 1 ustawy przesłanek odpowiedzialności pozwanego R. O., bowiem nakaz zapłaty wydany w sprawie uprawomocnił się co do B. K. – właściciela pojazdu.

Art. 98 ust. 1 pkt 3 pkt a ustawy stanowi, że do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na osobie lub w mieniu, gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tę wyrządził, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Taki przypadek w sprawie niniejszej zaistniał, bowiem samochód marki F. (...) nr rej. (...) w dniu zdarzenia tj. 2 grudnia 2011 r., nie był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej. Powyższe stanowiło okoliczność bezsporna w sprawie. Druga z wymienionych w art. 110 ust. 1 ustawy przesłanek dotyczy sfery podmiotowej i wymaga, by strona pozwana bądź spowodowała szkodę, bądź by obowiązana była ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej.

(...) przez sam fakt zapłaty odszkodowania nabywa tę samą wierzytelność, jaka przysługiwała ubezpieczającemu wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę (art. 518 § 1 pkt 4 k.c.).

Odnosząc się do roszczenia zgłoszonego przeciwko pozwanemu R. O., w ocenie Sądu, jego zasadność nie budziła wątpliwości w świetle wskazanej podstawy prawnej i faktycznej. Pozwany potwierdził, iż był sprawcą szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, tym samym jest on zobowiązany do zwrotu na rzecz strony powodowej, wypłaconego przez nią odszkodowania, w ramach jej odpowiedzialności.

Pozwany podnosił zarzut przedawnienia oraz kwestionował swoją odpowiedzialność, wskazując na brak wiedzy o nieopłaceniu obowiązkowej składki z tytułu ubezpieczenia pojazdu od odpowiedzialności cywilnej.

Odnosząc się zatem w pierwszej kolejności do najdalej idącego zarzutu strony pozwanej, czyli zarzutu przedawnienia roszczenia to uznać należało go za niezasadny.

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych roszczenia Funduszu wynikające z ust. 1 art. 98 ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w kodeksie cywilnym, nie wcześniej jednak niż z upływem 3 lat od dnia spełnienia przez Fundusz świadczenia.

Zatem art. 110 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wprowadził trzyletni termin przedawnienia roszczeń Funduszu z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń, a bieg tego terminu rozpoczyna się od dnia w którym Fundusz spełnił świadczenie. Artykuł ten jest przepisem szczególnym, o którym mowa w art. 118 k.c., określającym ogólne terminy przedawnienia roszczeń. Zawarcie w art. 110 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zastrzeżenia, że roszczenia Funduszu o których mowa w ust. 1 ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w kodeksie cywilnym należy tłumaczyć w ten sposób, że do przedawnienia tych roszczeń stosuje się wszelkie zasady dotyczące przedawnienia jak wstrzymanie i zawieszenie biegu przedawnienia, przerwanie biegu przedawnienia.

Art. 118 k.c. stanowi, że regułą jest przedawnienie dziesięcioletnie i trzyletnie. To ostatnie przewidziane jest tylko dla roszczeń o świadczenia okresowe i roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a zatem regułą jest przedawnienie dziesięcioletnie. Odstępstwo od terminów ogólnych przewidzianych w art. 118 k.c. może przewidywać tylko przepis rangi ustawowej. Takim przepisem jest art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i Polskim Biurze (...) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 października 2012 r. sygn. akt V ACa 702/12).

W niniejszej sprawie bezspornie powód dokonał pierwszej wypłaty - kwoty 1.993 zł tytułem odszkodowania na rzecz uprawnionego w dniu 30 grudnia 2014 r., i od tego dnia w ocenie Sądu należy liczyć bieg 3 - letniego terminu przedawnienia, przysługującego mu roszczenia zwrotnego. Skoro pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do Sądu w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 27 listopada 2017 r., to zarzut przedawnienia nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie zasadny zdaniem Sądu był również podniesiony przez pozwanego zarzut, odnośnie wprowadzenia w błąd przez właściciela pojazdu B. K. co do opłacenia aktualnej składki z tytułu ubezpieczenia pojazdu od odpowiedzialności cywilnej.

W ocenie Sądu powyższy fakt, nawet jeżeli rzeczywiście miał miejsce, czego pozwany nie wykazał, pomimo ciężącego na nim w tym zakresie obowiązku, zgodnie z art. 6 k.c. i 232 k.p.c., pozostaje on bez wpływu na jego odpowiedzialność jako sprawcy szkody, zgodnie z art. art. 110 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych,(...) i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych osoby, które zostały w nim wymienione, obowiązane są zwrócić (...) spełnione świadczenie i poniesione przezeń koszty.

Normy tej jednak nie można odczytywać w oderwaniu od art. 361 § 1 k.c., statuującego odpowiedzialność zobowiązanego do naprawieniu szkody tylko za normalne następstwa jego działania lub zaniechania. Do takich normalnych następstw nie należy ani obowiązek zapłaty poszkodowanym przez (...) odsetek za opóźnienie w spełnieniu przez niego świadczenia, ani obowiązek poniesienia kosztów związanych z procesem, jaki wytoczyły mu poszkodowane osoby. Gdyby bowiem Fundusz wypłacił całą należność dobrowolnie i we właściwym terminie, tego rodzaju wydatki po jego stronie by nie powstały. Takie rozumienie art. 110 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie pozostaje w sprzeczności z jego literalnym brzmieniem. Koszty, o których w tej normie mowa, rozumieć bowiem należy jako wydatki związane z likwidacją szkody, na przykład na opinie biegłych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - I Wydział Cywilny z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie I ACa 247/15). W konsekwencji za nieuzasadnione i niepozostające w adekwatnym związku przyczynowym ze spornym zdarzeniem drogowym należało uznać wszystkie poniesione przez powoda koszty związane z postępowaniem w sprawie II C 2371/15. Wynikały one bowiem wyłącznie z tego, że Fundusz nie wypłacił poszkodowanemu należnego odszkodowania w wysokości i terminie określonymi właściwymi przepisami, a skutki zaniechania Funduszu w tym zakresie nie mogą obciążać pozwanego.

Z tej przyczyny usprawiedliwione roszczenie powoda obejmowało tylko realnie wypłacone odszkodowanie w wysokości 1993 zł.

W konsekwencji Sąd na podstawie art. 518 pkt 1 i 4 k.c. oraz art. 415 k.c. a także art. 110 ust. 1, powołanej wyżej ustawy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1993 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 maja 2017 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że w tym zakresie odpowiada on solidarnie z B. K. w stosunku do którego uprawomocnił się nakaz zapłat w postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2018 r. sygn. akt I Nc 29/18.

Powód wezwał pozwanego do dobrowolnego uregulowania należności, jednak bezskutecznie.

Pozwany R. O. wezwanie odebrał w dniach 14 kwietnia 2017 r. Powód w wezwaniu określił termin 30 dni na uregulowanie należności. Dlatego też Sąd, na podstawie art. 455 k.c., w punkcie I wyroku przyznał odsetki od dnia 17 maja 2017 r. do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając z uwagi na częściowe tylko uwzględnienie żądań powoda. Kwota zasądzona przez Sąd (1993 zł) stanowi w zaokrągleniu 44 % z łącznej kwoty żądania (4.569,13 zł), zatem powód wygrał proces w 44 %, pozwany zaś – w 56 %. Na koszty postępowania w niniejszej sprawie, które obciążały powoda, składały się: opłata od pozwu w wysokości 229 zł, opłaty skarbowe z tytułu pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł (tj. łącznie kwota 1.146 zł). O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Z uwagi na powyższe Sąd w punkcie 3 wyroku zasądził od pozwanego R. O. na rzecz powoda (...) z siedzibą w W. kwotę 504,24 zł tytułem kosztów procesu, z tym zastrzeżeniem, że w tym zakresie odpowiada solidarnie z B. K. w stosunku do którego uprawomocnił się nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2018 r. sygn. akt I Nc 29/18.

Sygn. akt I C 568/19

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)